

Беларускі Універсітэт

Орган парткома, рэктарата, мясцома, камітета ЛКСМБ і прафкома.
Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя Ул. І. Леніна

№ 2 (347)

Пятніца, 9 студзеня 1959 года

Цена 20 коп.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

1. Святочны ўрачыстасці ў гонар 40-годдзя БССР. Мітынг працоўных г. Мінска.	
Прамова Ю. Жадан	1 стар.
2. Пройдземся па кабінетах	2 стар.
3. Пажаданні чытачоў	2 стар.
4. Сігнал пілотам	3 стар.
5. Па Каўказу	4 стар.

ЭКЗАМЕНАЦІЙНАЯ СЕСІЯ ПАЧАЛАСЯ

Зімовая экзаменаційная сесія гэтага года асаблівая. Краіна ўступіла ў сямігодку камуністычнай працы, якой патрэбны новыя тысячы спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі. Приняты закон аб перабудове сярэдняй і вышэйшай адукацыі, які закліканы ўзмацніць сувязь школы з жыццём. З гэтай прычыны, безумоўна, экзаменаты больш строга і больш сур'ёзна будуть падходзіць да ацэнкі ведаў студэнтаў, іх умения прыменіць тзорю ў практичнай работе. Гэта будзе справядлівая патрабавальнасць, якая, аднак, не мае нічога агульнага з прыдзірлівасцю.

Не зусім звычайні сёлета склад экзаменуемых. Сярод першакурснікаў большасць—былыя рабочыя і дэмабілізаваныя воіны. На працягу года ім удзялялася многа ўвагі. Каб дапамагчы такім таварышам ліквідаваць праблемы ў ведаах, практиковаліся аглядныя лекцыі па найбольш цяжкіх раздзялах курсаў, праводзіліся групавыя і індывідуальныя кансультаты. Такая дапамога не аслабіе і ў дні сесіі.

Нарэшце, пачалася сесія на розных курсах і ў розны час. Калі студэнты першых і пятых курсаў ужо здаюць экзамены, дык для астатніх яна наступіць толькі ў лютым.

Гэтыя асаблівасці патрабуюць вялікай арганізаціясці ў работе партыйных, камсамольскіх і прафсаюзных арганізацый, дэканатаў і кафедраў. Яны павінны прынайць усе неабходныя меры, каб экзамены праўшлі ў дзелавой аbstаноўцы, каб яны з'явіліся сапраўднымі паказыкамі ведаў студэнтаў і якасці работы прафесарска-вучылчыцкага складу.

Добра зрабілі на філалагічным, матэматычным, географічным факультэтах, дзе на сходах у групах і на курсах, на паседжаннях кафедраў і ў дэканатах намечаны і ажыццяўляюцца конкретныя мерапрыемствы, накіраваныя на арга-

нізованую сустрэчу сесіі. Падобныя мерапрыемствы павінны быць распрацаваны на кожным факультэце.

Трэба, каб кожны студэнт быў знаёмы з графікам кансультатыў і экзаменаў, цвёрда ведаў, які курс і ў якім разрэзе ён здае. Ні адзін экзамен не можа пераносіцца без дазволу дэканата і вучебнай часткі ўніверсітэта. Камсамольскі і прафсаюзныя бюро, выкладчыкі, замацаваныя за групамі, закліканы дапамагчы студэнтам разумна размеркаваць час паміж заняткамі і адпачынкам, установіць строгі контроль за самастойнай работай.

Нельга дапускашь перагрузкі студэнтаў авабязковымі заняткамі ў дні перад сесіяй. Але нельга таксама зніжаць патрабавальнасць да наведвання імі заняткаў. Своечасова павінны быць закончаны практичныя і лабараторныя работы, згадзены залікі. Вельмі важна, каб у бібліятэках, чытальных залах, кабінетах строга захоўваўся распарадак дня, каб студэнт мог хутка атрымаць неабходную імі літаратуру. Абавязак прадстаўнікоў партыйных арганізацый, дэканатаў—наведваць экзамены, не дапускашь, каб на іх узімкала абстаноўка нервознасці і паспешлівасці.

Экзамены ўжо ідуць і ідуць паспехова. Выпускнікі юрыдычнага факультэта, якія закончылі сесію, атрымалі, напрыклад, толькі добрыя і выдатныя адзінкі. Ёсьць усе падставы лічыць, што гэкт здадуць экзамены і астатнія студэнты.

«Наши аднагодкі,—піша ў гэтых дні національная газета «За мічуринскую біялогію»,—а ім таксама па 20 год, стварылі брыгады камуністычнай працы. Дэвіз гэтых брыгад—працаўца і вучыцца! Наши адносіны да вучобы таксама павінны быць камуністычнымі. Здадзім экзамены на добра і выдатна—наш лозунг!»

«Экзамены—на добра і выдатна!—такі лозунг усіх студэнтаў ўніверсітэта. Гэта будзе нашым падарункам к ХХІ з'езду роднай Камуністычнай партыі.

Беларускі народ радасна адзначыў сваё—слаўнае 40-годдзе рэспублікі. Шматлікія госьці, члены дэлегаций брацкіх рэспублік, якія прысутнічалі на ўрачыстасцях, былі здзіўлены магутным росквітам Савецкай Беларусі. «Народ Беларусі можна параўнаны з маладым дрэўдам, якое расце, цвіце і ператвараеца ў міцнае драва, дае буйныя і добрыя плады. Хачу падкрэсліць адну важную розніцу: драва цвіце адзін раз у год, а народ беларускі расцвітае з кожным днём...» Так сказаў, будучы ў Мінску, вядомы спявак, прадстаўнік азербайджанскага народа Рашид Бейбутоў.

Студэнты, выкладчыкі, супрацоўнікі нашага ўніверсітэта, як і ўсё беларускі народ, урачыста адзначылі славную гадавіну.

Шмат якімі мерапрыемствамі свята камекты ўніверсітэта. Урачыстасць пасяджэнне ў Тэатры оперы і балету, мітынг ва ўніверсітэце і ўдзел у гарадскім мі-

тынгу, юбілейная навуковая сесія, ўрачыстасць студэнцкай моладзі па вуліцах горада, дзіцячы святочны ранішнік калі налагодній ёлкі—усё гэта было ў святочныя дні. Але сама галоўнае тое, што камекты ўніверсітэта сустрэў юбілей новымі поспехамі ў вучобе і працы.

Студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі БДУ ў гэтых дні далі урачыстасць абаццані: ў. д. п., якія сямігоды жыць, прац. Часамі яго пакінали новаму.

На здымку злева вы баць вучыцца Сяргеевіча Хрушчова, Кірыла Мазурава і студэнтка III курса Мікітуна факультэта нашага ўніверсітэта Юлія Жадан на трыбуне Дома Урада ў час мітынгу працоўных Мінска, прысвечанага 40-й гадавіне з дні ўтварэння БССР. Юлія Жадан ад імя ўсёй моладзі Беларусі дала клятву партыі на вернасць у барацьбе за ўспехі працоўных, за пабудову камунізма. Ніжэй мы змяшчаем яе прамову.

Прамова Ю. Жадан

Сёння па ўсёй нашай роднай Беларусі, ад сівой Белавежы да блакітнай Дзвіны, над славным Нёманам і старажытным Дняпром

гарыць чырвоныя сцягі, звініць шчаслівія песні: сёння нашай Савецкай Беларусі і яе сцяганосцу КПБ—40 славных год. Гэта радаснае, гордае свята для кожнага беларуса: і для таго, хто будаў сацыялізму перадваенны перыяд, і для таго, хто са славай прайшоў да Берліна, і для таго, хто цяпер пакарае цаліну, і для таго, хто толькі выбрае шлях у жыццё. Разам з намі наш юбілей святкуюць наші родныя браты—народы ўсіго Савецкага Саюза, якія заўсёдзі ў мірнай працы, і ў грэзной барацьбе прыходзілі нам на дапамогу.

Яшчэ больш радасным з'яўляецца гэтае свята таму, што на падрададні яго наша родная Ка-

муністычная партыя, наш Савецкі

уряд унагародзілі Беларусь другім ордэнам Леніна.

Мы, моладзь, выраслі пад шчаслівымі сонцам Савецкай улады. І для нас Беларусь—гэта край магутных самазвалу, наўежных станкоў, прыгожых дываноў, цудоўных палацаў і музеяў. Для нас Беларусь—гэта краіна шырокіх калгасных ніваў, поўных залатын зернem свірана, шудоўных садоў. З калыскі да

нас, маладых, прышлі права смяяцца і марыць, спяваць і кахаць, працаўца і дыхаць поўнымі

грудзьмі. Нашы бацькі заваявалі нам гэтае права сваёй крэўёй ў грэзных баях за щасце і свабоду, сваімі працоўнымі рукамі яны стварылі ўмовы для шчаслівага і радаснага жыцця, і мы павінны памятаць аб гэтым, наш абавязак працай, справамі адказваць на вялікія клопаты аб нас.

І сёння я маю гонар заявіць,

што наша моладзь старана вучыцца, што яна заявяла павагу ўсюго народа на ўборцы лашнішы ў далёкім Казахстане, што яе рукі ўкладвалі цагліны ў будынкі новых палацаў Мінска, ставілі палаткі для будаўнікоў Палацкага нафтаперацоўчага завода, уключалі рубільнікі Васілевіцкай ДРЭС, будуюць Старобінскі калійны камбінат.

Мы клянёмся табе, наша родная партыя, наш славны савецкі народ, наша драгая Беларусь, што ўесь запал камсамольскіх сэрцаў, усю силу маладых рук, усю адагаву юнацкіх мар ададзім барацьбе за щасце працоўных, за справу Камуністычнай партыі, за камунізм. І за ясныя шляхи ў будучыню, за права мірна і шчаслівага жыцця, працаўца, спяваць і кахаць мы гаворым нашай любімай Камуністычнай партыі, нашай Радзіме сваё велізарнае, шчырае дзякуні.

Юбілейная навуковая сесія ўніверсітэта

5-га студзеня 1959 года адбылася юбілейная навуковая сесія Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна, прысвечаная 40-годдзю БССР.

Рэктар ўніверсітэта прафесар А. Н. Сейчанка адкрыў сесію і вадзіў падрададні слове адзначыў велічаваўных перамог і працоўных поспехаў беларускага народа.

Першым быў заслушаны даклад дацэнта В. І. Мацко «КПБ—баявы

атрад КПСС у барацьбе за камунізм», у якім дакладчык асвятылі ролю Камуністычнай партыі Беларусі ў стварэнні, умацаванні і развіціці Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

На сесіі быў таксама заслушаны даклады: «Развіціе беларускай адукацыі і науки ў БССР» рэктар ўніверсітэта прафесар А. Н. Сейчанка прывёў многія цікавыя даныя, якія паказваюць выключна высокія заслугі ўніверсітэта ў сферы развіціці эканомікі, науки і культуры беларускага народа.

ПРОЙДЗЕМСЯ ПА КАБІНЕТАХ

ЕСЦЬ ЛАБАРАНТ—НЯМА
ПАМЯШКАННЯ

У гэтым скаже ўсё правильна ап-
пачатку да канца. Пры кафедры
гісторы БССР у корпусе гумані-
тарных факультэтів створаны ка-
бінет гісторы Беларусі. Але па-
спрабуйце знайсі яго, і вы ўпэу-
ніцесь, што гэта марная трата ча-
су. Такога кабінета няма...

І ўсё ж ён... існуе Няма—і ёсць.

Справа ў тым, што ўесь кабі-
нет прадстаўлен у асобе Аляк-
сандра Пятровіча Ігнаценкі—ла-
баранта кабінета.

Хто вінават—навучальная частка ці адміністрацыйна-гаспадар-
чая—відаць, яшчэ не вырашана.
Бо да гэтага часу для кабінета не-
выдзелена памяшканне.

Многія студэнты рыхтующи-
здаваць экзамены і залікі па
гісторы БССР. Іншыя распрацоу-
ваюць тэмы аб БССР для да-
кладаў, або праста цікавица гі-
сторыя Беларусі. Атрымца ж
неабходны падручнік для студэн-
та—перш за ўсё, азначае знайсі
лабаранта.

З прычыны гэтага тав. Ігнацен-
ка вымушана быў даваць кан-
сультаты і тлумачні там, дзе
яго «захопляў» студэнты: у калі-
доры, на лесвіцы і г. д. І гэта зу-
сім апраўдана, бо для работы не-
створаны ўмовы.

Для кабінета трэба выдзеліць
хочы бы часове памяшканне,
дае б студэнты маглі рыхтавацца
да экзаменаў і залікаў па гісто-
рый БССР.

**«ДАПАМАЖЫЦЕ УЦЯГНУЦЬ
СТУДЕНТАУ...»**

У кабінете друку на першы
погляд ўсё ў парадку. У адных
шафах акуратна складзены жур-
налы, шчыльна стаячым пры-
ціснуты адна да адной шматлікія
брашуры і кнігі па тэорыі і прак-
тыцы партыйнага і савецкага дру-
жы, па газетнай справе.

З другіх шафаў важна выгля-
даюць працярскія машины «Лам-

Пія», «Лам-Але іменна
Скар». Але іменна
Парарадак, але і Міхайлаўна
гэта і пацілабарантка кабінета:
Скар—гэдзікі госці ў мяне студэн-
ты,—гаворыць яна.—Прыходзяць
часам пагартаты газеты за міну-
льныя гады, вось і ўсё.

Затое, як пачынаеца сесія, та-
ды малюнак мнянецца. Бягуць
групкамі, па адным.

У ПЕРШАКУРСНІКАЎ— СЕСІЯ

У гэтыя дні, як ніколі, многа-
людна ў чытальнай зале. Ды і
зразумела: сесія, як кажуць, на
носе. А ў першакурснікаў і пяці-
курснікаў філалагічнага факультэ-
тата яна ўжо началася. Гаму яны
самыя актыўныя і частыя навед-
вальнікі чытальнай залы. Асаблі-
ва—першакурснікі. Што і казаць,
многія з іх хвалюцца... Гэта ж у
іх першая сесія—сур'ёзны экза-
мен на права называцца студэн-
там...

Іван Пратасеня, студэнт ад-
дзялення рускай мовы і літар-
туры, часта сядзіць над падруч-
нікамі па фальклоры. Хутка ў яго
на гэтым прадмеце будзе экзамен...

Аляксандр Цалко з беларуска-
га аддзялення штосьці часта за-
пісвае ў сыштак. Перад ім—пад-
ручнікі па логіцы.

— Ведаеце, цяжкавата пры-
ходзіцца,—гаворыць ён.—Тры га-
ды не вучыўся, і зараз вось доўгі
сяджу над кнігамі. Але нічога
пастараюся не падкачаць,—і ў яго
вачах услыхвае ўпарты агенчык.

Аб нечым спрачаюцца Анатоль
Кудравец і Эмітрыя Беспалы з
аддзялення журналістыкі. І толь-
кі правілы захоўвання цішыні
стрымліваюць іх ад таго, каб за-
гаворыць уголос.

Што ж, няхай спрачаюцца: у
спрэчках нараджаюцца веды.

Напружаным жыццем жывуць
зарэ студэнты першакурснікі фі-
лалагічнага факультэта. Амаль
усе яны прышли з вытворчасці і
маюць доўгі перарыв у вучобе.
Многае забылася, і неўгода им за-
раз даюцца веды. Але хочацца
верыць, што настойлівасць, жыц-
цёвай загартоўкі, вялікая прага
да вучобы перамсціць ўсё.

М. ШЫМАНСКІ.

— Вера Міхайлаўна! Выдайце
Вяземскага—заўтра экзамен,—
просіць хто-небудзь.

— Мне «Паграфічную спра-
зу»,—таропка заяўляе другі...

— Гэта ў сесію,—уздыхае Вера
Міхайлаўна,—а цяпер... Клікала я
другакурснікаў: прыходзіце, чы-
аице ўся патрэбная літаратура
і цыфры.

Спраўда, умовы работы ство-
раны нядрэнныя. У распараджэн-
ні кабінета два памяшканні. Тое,
зіе павінны зымніца журнالісты,
імал заўсёды закрыта. Адкры-
ваюць яго толькі тады, калі няма
зіе правесці лекцыю, або для зда-
ны экзаменау.

Як відаць, справы няважныя.

— Такое становішча ўскладняе-
цца тым, што інтарнат студэнтаў-
журналістаў знаходзіцца не побач
з корпусам філфака,—гаворыць
Зера Міхайлаўна.—Аднак, калі
студэнту трэба рыхтавацца, то ён
навінен прыйті сюды раней за-
дзялкай,—дадае яна.

НАВЕДВАЙЦЕСЯ ЧАСЦЕІ

Парарадак і чысціня ў кабінете гі-
сторы БССР. Як салдаты-гвар-
дзейцы на гарніровым паству, стаяць
з здоўж сценаў книжных шафы, з гла-
ўнасцю працягваючы дапытлі-
ваму разуму студэнта ўсё змешча-
юць у іх. На сталах пакладзены
зіе навінкі літаратуры, часопісы з
артыкуламі, даведкі, якія артыку-
лы па той ці іншай тэмзе прачы-
гаць, ну, вядома, і каталог неаб-
ходнай літаратуры.

Любяще студэнты кабінет гісто-

ры. Калі вы пераступіце парог
другога пакоя, адразу кінеша ў
вочы ўстаноўка для праекцыра-

вания дыяфільмаў. У кабінете ёсць
магнітафон. Усе прысутныя па-
нужана працягваюць. Пагаварыўшы
з некаторымі з іх, вы даведаеся,
як жа адзывяюцца аб кабінете
студэнты? Нядрэнна, зусім не.

— Усе неабходныя дапаможнікі
ёсць, а на час сесіі дастаюць
літаратуру і з Ленинскай дзяржбі-
літнай бібліятэкі, і з іншых навучаль-
ных установаў. А што больш трэба,
калі ёсць літаратура—астатніе
залежыць ад нас саміх, ад студэн-
тага. Вучы, і усе будзе добра,—га-
ворае гісторы.

Уладзімір Антонавіч, лабарант
гэлага кабінета, расказвае нам
яшчэ больш. «Важна азначаць,—
падкрэслівае ён,—што наш кабінет
папаўніцца літаратурой лепш ін-
шых, як агтам гаворцаў самі
работнікі бібліятэкі ўніверсітэта.
Для нас яны даюць ўсё, што толькі
можна алпусціць з бібліятэчна-
га фонду. Ведаюць аб гэтым і студэн-
ты.

Можна без пераувелічэння ск-
азаць, што гэта адзін з лепшых ка-
бінетаў. Ён, акрамя сказанага,
рыхтуеца да выдання каталага
літаратуры па гісторы БССР. Гэ-
та будзе добры падарунак не
толькі студэнтам-гісторыкам, але і
усім тым, хто цікавіца гісторыя
свой роднай рэспублікі.

Наведвайцеся, сябры, часцей у
гэты кабінет. Ён адкрывае вам
многа цікавага з гісторыі нашай
краіны.

Н. ЗАГОРСКАЯ.
I. ХАДАНОВІЧ.

У Новы год студэнты былі асабліва ветлівія адзін да аднаго. «Ну як, сябры?—пытаеца Васіль Жданко ў Сяргея Быstryka, і яны абдымаюцца, быццам не бачыліся зэлы год.

Фота А. ЛУКАШОВА.

ТАК ТРЫМАЦЫ

Паволі адчыняюцца і за-
чыняюцца дзвёры. Першакурснікі па адным уваходзяць у
аудиторыю. Некі сарамліва
знейміца. Кожны з цікай-
насцю прыглядзеца да пры-
сутных, уважліва прыслухо-
ваеца, хто адкуль прыехаў,
чым займаўся да паступлення
ва ўніверсітэт. Паступова вы-
свялляеца: адзін—з завода,
другі—дэмабілізаваўся з армії,
трэці—з калгаса, той працаўваў
у рэдакцыі, іншы—на камса-
мольскай работе; тут і няме-
лы, на першы погляд, дзесяці-
класнік. Сям'я сабралася друже-
ная, працягіта.

Першая лекцыя. Студэнты
ўважліва слыхаюць выкладчыка
і канспектуюць яго расказ. Так
чыннаўся стартавы дзень заня-
ткаў на першым курсе ад-
дзялення журналістыкі.

З таго часу непрыкметна

мінула ўжо чатыры месяцы. З-
раз у першакурснікаў самы па-
нужжаны, адказны перыяд—
першая студэнцкая справа-
зда—злікі і экзамены за
першы падзідзе. У працэсе вучо-
бы сустраліся і цяжкасці.
Асабліва нялёгка давалася за-
межная мова; стэнаграфія. Але,
нялгедзячы на ўсё, студэнты
карпатліва авалодвалі пералі-
чанымі прадметамі, старанна
працавалі над кнігамі.

На заліках выявілі добрыя
веды па гісторы КПСС сту-
дэнты Высоцкі, Малінковіч,
Панасюк, па беларускай мове—
Патапаў, Кудравец, Кузмянко,
па замежнай—Шарамеццеў,
Котава, Муха, Радкевіч, па фо-
татэрпартажы і стэнаграфії—
Шрубок і іншыя.

Першыя вынікі залікаў ра-
дуюць.

Д. БЕСПАЛЫ.

Юрысты ганацаца

Студэнты першакурснікі юры-
чынага факультэта могуць га-
нарыца—злікі па ўсіх прадме-
тах прайшлі вельмі пасляхова.
Асабліва па тэорыі дзяржавы.
Асабліва па асноўных прадме-
тах, і злік па ім амаль усе студ-
энты здаюць выдатна. Добрыя,
групоўныя веды паказалі сту-
дэнты Бачкоўскі, Наркевіч, Зін-
гілеўская, Алабіна і іншыя. Па-
сплюхова прайшлі злікі па ла-
цинскай мове. Прадмет гэты нялёгкі,

асабліва тым, што не вучыўся 3—
4 гады. Але добра падрыхтоўка,
узаемадапамога, якая вельмі
развіта ў першакурснікаў юры-
чынага факультэта, у многім да-
памагаюць ім. Студэнты Халецкі,
Боль, Тарасенка, Карабаль адка-
зілі вельмі дакладна і змястоў-
на.

Зараз усе рыхтуюцца да экза-
менаў. Можна з упэўненасцю ска-
заны, што юрысты экзамены зда-
дзяць яшчэ лепш.

Ш. МІХАЙЛАУ.

ПАЖАДАННІ ЧЫТАЧОУ

Камітэтам камсамола і рэдка-
легіяй шматтыражнай газеты «Бе-
ларускі ўніверсітэт» праведзена
канферэнцыя чытачоў нашай газе-
ты.

Чытачы азначылі дадатны ба-
кі ў дзяйнасці рэдакцыі, указалі
на недахопы.

Студэнт 5-га курса аддзялення
журналістыкі Ул. Скапа прысвя-
ціў сваё выступленне рабоче саты-
рычнага аддзела. Ен азначыў,
што такіх матэрыялаў мала змя-
шчалася на старонках шматты-
ражкі, а з тых, што друкаваліся,
многія былі малазмястоўныя. За-
мінулы год у газете былі надру-
каваны толькі чатыры фельтоны,
прытым два з іх былі нецікавыя,
пабудаваныя на агульных раз-
важаннях.

Шматтыражная газета «Бе-
ларускі ўніверсітэт»,—сказала ў
свайм выступленні лабарантка бі-
ліагічнага факультэта Верна Алях-
новіч,—недастаткова асвятляла
ход семінарскіх занятыкі на фа-
культэтах. Нярэдка выкарystо-
валіся неправераныя факты. Мала
пісалася аб дзейнасці насценагазет</p

СУСТРЭЧА СЯБРОУ

Нам пашчаслівася разам з групай студэнтаў і выкладчыкамі філалагічнага факультэта БДУ пабываць у Польскай Народнай Рэспубліцы. Гэтыя дзесяць дзён, праведзены ў Народнай Польшчы, застануцца пазаўсёды ў памяці.

Кранулі нас прастыя, сардечныя адносіны нашых сяброву, польскіх студэнтаў, іх цэлільныя слова пры сустрэчы і развітні.

Шмат цікавага мы бачылі ў ПНР. Мы пабывалі ў Варшаўскім універсітэце, наведалі нацыянальны польскі музей, студэнцкі інтэрнат, дом друку.

Пабывалі і ў курортным польскім горадзе Закапаны. Вабілі нас да сябе велічныя Татры. Да паўд-

ня цягнуўся пад'ём на адну з самых прыгажэйшых горных варшын—Касцелец. На яе варшыні пад чэрвенскім сонцем абыякава ляжаў бліскучы снег...

Незабытнае ўражанне пакінуў музей У. І. Леніна ў гор. Пароніна, старожытны Кракаў.

...Колькі цёплых слоў было скажана на развітальным балі, колькі песень—польскіх, беларускіх, рускіх—спета! Так сустракаща могучы толькі браты, людзі, якія звязаны адной справай будаўніцтва новага жыцця. Бадай, немагчыма, пераць словамі ту абстаноўку цяплыні і сардечнасці, якая акружала нас у Польшчы. Магчыма ў некаторай ступені перададуць яе ніжэй змешчаныя здымкі.

Студэнты розных краін заўсёды знаходзяць агульныя тэмы для шчырых, цікавых гутарак і адноўлікава любімых песені.

Хутка праляцеў час. У апошнія дні—смен адрасамі. У такіх выпадках спіна Рыгора Барадулича вельмі ўдала замяняла пісьмовы стол. Тым больш, што гэты стол заўсёды падабаўся польскім дзеючагам.

Працуўныя Польшчы свята ўшаноўваюць памяць савецкіх воінаў, якія загінулі пры вызваленні Польшчы. НА ЗДЫМКУ: фрагмент помніка загінуўшым савецкім воінам на брацкіх могілках у Варшаве.

Н. СЛАГАДА.
І. СТАРАВОЙТАУ.

(Урывак з апавядання «Цана жыцця»)

НАД СТАНЦЫЯЙ мірна драмалі воблакі. Ворагу і ў галаву не прыходзіла, што ў іх тоіца смяртэльная небяспека.

Чыгуначныя шляхі станцыі былі запоўнены наемецкімі войскімі эшалонамі. Бліжэй да вакзала скапіліся на лініях платформы, гружаныя «тыграмі», «пантэрамі» самаходнымі гарматамі. Вакол дэ по праступам няянсы абрэзы пасажырскіх вагонаў. Вокны іх свяціліся невыразна і слаба. Вагоны былі да адказу набіты салдатамі. Яны п'яствавалі і гарлілі песні, жадаючы заглушыць страх перед Усходнім фронтам, куды іх накіроўвалі.

Сцяпанаў зайшоў на вакзал запоўнены гітлераўскімі афіцэрамі і чыгуначнікамі. Густы сіні дым сігар шыпаў у горле, еўся ў вочы. Сцяпанаў усёўся ў кутку. Побач з ім сядзеў пажылы, у пакамечаным шыялі лейтэнант. Не спяшаючыся, немец даў папяросу, кінуў акурак на падлогу, высымкаўшы ў хустачку, а потым дастаў з кішэні губны гармонік. У гэты момант твар яго адразу змяніўся, зморшчыўся ў горкай бяздумнай усмешцы. Лейтэнант ціха іграў нейкую сумную мелодію. Яна выказвала надрыў і душэшную злямоту, смутак, тугу, крыйду, мару і чаканне. А во чы лейтэнанта свяціліся вільготнымі бляскамі. Вакол музыканта началі збірацца афіцэры. У некаторых твары былі сумныя, мусіць песня глыбока ўсквалявала іх сэрцы, узрушыла душу.

У гэты момант да лейтэнанта паспешліва падышоў гауптман. Ен рассунуў плячом прысутных, злюса крыкнуў:

— Маўчаць!

Гармонік змоўк. Музыкант пасунуў плячамі, правёў далонню па твары, нібы змахнуў з вачэй нейкую заслону.

Сцяпанаў вышаў на перон, кінуў хуткі погляд на чыгуначныя шляхі,—вялікі састаў з таем, выходит з тупіка на лінію. «Ня јуже пойдзе?—затрапята кожная жылка.

Так і ёсьць. Паравоз даў доўгі гудок і стаў набіраць хуткасць. Не прайшло і хвіліны, як ён схаваўся ў збоўтанай імgle. Грукат колаў аддаляўшагася састава цяжка аддаваўся ў вушах Сцяпанаў.

Праходзіць дзесяць, дваццаць напружаных мінutaў—і ўраз узрэй ускалыхвае зямлю. Радасць за ўдачу прымусіла Сцяпанава на мант забыцца аб пагражаячай небяспекі.

— А-а-га, не пайшоў! Малайцы хлопцы!—уголос вырвалася з яго рудзей.

За спіной Сцяпанава зарухаліся явыразныя ў прыцемку фігуры наемецкіх ваяк.

Станцыя ажыла. Афіцэры кізілі вакзал, спяшаючыся да шалонаў. «Ня јужо яны павінны іхеаха на ўсход?—хваляванне земаверным болем адлікалася ў эры Сцяпанава.

Пробка ваенных эшалонаў, што тварылася на станцыі Ваўка ўзьска, будараўшы стаўку Гітлера. З Берліна кожны дзень званілі Сёння, у дзесяць гадзін вечара стаўка выклікала обергруненфлюэр фон Фатэля і патрабавала лумачніні, чаму не адпраўлены эшалоны на Усходні фронт. Туды, зе да зарэзу патрэбны былі танкі, самаходкі, боепрыпасы, людзі.

Было пасля дванаццатай. Бяскрайніе нікае неба навісла над станцыяй. Месяц то хаваўся ў хмарах, то паказваўся зноў. Сцяпанаў часта ўзімаў галаву, з-пад насунутага на лоб брылы кепкі настручана ўгляды ў неба. Ён бачыў, як шэрыя грамады воблаў праносіца над яго галавой. У думках ён адлічваў мінuty, сектунды. Кутокі яго вуснаў час-часу ўздрыгвалі.

Да гадзіны ночы заставалася яшчэ пяць хвілін. А на станцыі панавала суматоха. Патухла святло—город патануў на густой цемніцы. Станцыя, вагоны нібы прыціснуліся да зямлі.

Раптам неба стала поўніца настойлівым гулам матараў. Перадзяляючыся з ім над станцыяй павіс густы бас сірэны. Сцяпанаў ударгава аблмацаў за поясам ракетніцу, азірунушыся кінуўся да эшалонаў. Спрытна скочыў у гамбур першага паравоза, аглушиў рукаяткай пісталетам машыніста, выхапіў з-за пояса ракетніцу. Ён выразна чую, як вінты самалётава ярасна буравілі неба над станцыяй.

Сцяпанаў узняў у левай руцэ ракетніцу, націснуў на спуск. Сігнал быў дадзены.

Саскочыўшы з другога боку паравоза, Сцяпанаў разам з наемецкімі салдатамі, пабег у бок дэпо. Чырвоная страва ракеты, тым часам, разразала зямлю неба, дасягнула канечнай вышыні і рассыпалася на сотні зіхатлівых іскрапак.

Сцяпанаў бег колькі меў сілы,—чапляўся нагамі за рэйкі, падаў, усхопліваўся і зноў бег. Ён бачыў, як з дзесятак пражэктаў паласавалі неба, вышукваючы цэль у хмарах. Дзесьці побач успыхнула барвое полмы зенітак. Але ў гэты момант рэзкі ўзвіск яркі пошуг полымі над вонамі аглушки і асяляпілі Сцяпанава. Быццам на крыллях яго падняла нябачная сіла і кінула на зямлю. У роце зрабілася суха і торка. Сцяпанаў шчыльней прыціснуўся галавой да зямлі. Яму здавалася, што неба над ім крышыца на маленькай кавалачкі і з грукатам падае на зямлю і не забаве зусім дакане яе. Потым на хвіліну паказалася яму, што ўсё замоўка, анямела; перад вонамі расцісалася, шырэлася бета імгла. Узнятая ўзрывам зямля сыпалася камікамі на Сцяпанава. І ў гэты момант яму здавалася, што на яго ціха падаюць ружковыя пялесткі адцвітаючыя яблынь...

Праз хвіліну ён пачаў разумець тое, што адбываўся; узняўся на локцях, але ўсташь не змог, толькі ўбачыў, як недалёка ад яго горача палалі вагоны, пачу, як прарэзліва ёнчылі немцы.

У небе яшчэ з большай сілай нарасталі гул матараў. Недзе варухнулася думка: «Зноў будучы бамбіць». І на душы стала лягчэй, пасвятіла ў вачах.

Сцяпанаў з цяжкасцю адпайў ад станцыі. Часамі яго пакідалі сілы. Тады ён упіваўся пальцамі ў зямлю, падціняваўся і зноў настойліва імкнуўся ўперад.

Зямля пад ім ўздрыгвала.

— Уперад, браце, уперад... уперад!—нібы загадваў ён сам сабе.

Перад ім замільгалі нейкія цепні. Яны то набліжаліся, то зноў адхадзілі, раствараваючыся ў цемніце раней, чым удавалася іх распазнані. Тады з апошніх сіл Сцяпанаў прыўзняўся на локцях і заўесь голас крикнуў:

— Таварышы!..

Цепні сталі хутка набліжацца да Сцяпанава.

Пераклад з рускай мовы
У. КОЛТУНА.

Па горадзе ідзе камсамольскі патруль

(РЭПАРТАЖ)

ГРАД ТОПІЦА ў агнях. Цяжка, амаль немагчыма знайсці акно, якое б не свяцілася, па-святочнаму не зязла, разгняючы цемру.

Толькі што наступіла поўнач...

Ціха і бязлюдна на вуліцах Мінска: яго жыхары, як і ўсе савецкія людзі, сустракаюць Новы—1959 год, успамінаюць добрым словамі стары, мінулы...

Але не ўсім давялося сустрэцца з Новым годам за святочнымі стадом, у кругу сяброву, не ўсім давялося патанцаваць, паспявіць сярод іх: многіе людзі працаўалі ў гэты час, знаходзіліся на сваіх пастах.

Сярод гэтых людзей былі і студенты БДУ, нашы таварышы.

...Камсамольскі штаб на праспекце Сталіна. Белыя сцены зашыты мноствамі плакатаў рознайстайнага зместу. Стол, пакрыты чырвонай матрыяй. На ім—тэлевізор, просценкі чарнільныя прыбор з пластмасы.

За столом—дзяжжуары, акуратна пранутыя бляявыя юнак. Перад ім книга, дзе рэгістрыруюць затрымальных.

— Як тваё прозвішча?—пытае камсамолец.

Супраць стала, на лаве, сагнүўшыся «ў тро пагібелі», сядзіць

«першая птушачка»: здараўенны хлапчына. Пасма чорных валос звесілася на лоб, ён шторас адкідае яе рукой на правую скроню. Але яна зноў непаслухумяна лезе на мутных вочы... Каўнер кашулі распашлені, адзенне забруджана да таго, што цяжка сказаць, якога яно колеру?.. Некалькі камсамольцаў, што знаходзяцца зараз у штабе, з адкрытай агідаю пазіцыяю на затрыманага.

— Прозвішча?

— А в-н-навошта вам?

Хлапчыне, відаць, цяжка гаварыць: не слухаецца язык, варочаецца ў роце, як калода.

Зноў настойліва:

— Прозвішча!

Цяжкі ўзых—і:

— Л-л-л-лін Барыс М-Міхалыч.

Далей высвятыла, што ён працуе ў трэсце № 7, УНР-68, нарадзіўся ў 1942 годзе.

Дзяжжуары дакорліва ківеа галавой.

— А-я-я! Такі здараўенны, маеш 16 год... Хаця не! (Глядзіць на гадзіннік). Дзесяць хвілін, як табе пайшоў 17-ты, калі лічыць, што нарадзіўся і студэнта

сорак другога года. Але ж табе, напэўна, даўно ўжо 17-ты ідзе? Так? Ну вось! А розуму ў цябе не сказаць, каб багата! Калі гэта ты паспее напіцца?

— А што я дрэннага зрабіў? За што мянне прывялі?—Левіна, відачна, цікавіць свае.

— Табе яшчэ не зразум

ПА КАЎКАЗУ

Эльбрус! Аб ім марылы і мараць мною альпіністы. Наша мара здзейснілася, мы ходівалі на яго вяршыні.

На лёдовых занятиях.

Дрэннае надвор'е і моіны холад не сапавілі нашага настрою. Мы ішли толькі наперад.

БОЙ „КАЗЛОУ“

Хто ж будзе «казлом»? Удар! Яшчэ удар! Трашчыць бедны стол. Гуляюць у даміно Канапліцкі і Вінаград з пакою № 74 інтэрната філолагаў. А ўжо 2 гадзіны ночы, і ўсе вакол спяць. На жаль, «казлоў» гэта маля хвалюе.

ДЗЯЎЧЫНА З ХАРАКТАРАМ

— Эх, піць будзем і гуляць будзем,—так рашыла студэнтка V курса рускага аддзялення Ларыса Нямірка.

Сказана—зроблена. Ледзь-ледзь дапаўзла яна да ленпакою—і пайшло: грубасць, выклікі, нахабны тон, карацей, дзяўчына з харектарам ды яшчэ п'янная. Каментары, як гаворыцца, лішнія.

Адрес рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, Біякорпус. 60 тэл. 2-07-19.

Друкарня выдавецтва БДУ імя Ул. І. Леніна.

ЧИ ВНУЧА нашай КРАІНЫ

СПАРТАКІЯДА ВЫКЛАДЧЫКАУ

У Грузінскім палітэхнічным інстытуце імя Кірава адбылася спартакіяды прафесарска-выкладчыцкага складу, якая праводзілася па пляці відах спорту: шахматах, волейболу, плаванню, настольнаму тэнісу і стральбе. Спартакіяды выкладчыкала вялікую цікавасць сярод выкладчыкаў.

«Кіровец», Тбілісі.

СТУДЭНЦКІ УНІВЕРСІТЭТ КУЛЬТУРЫ

Павышаць агульную культуру студэнтаў, пашыраць іх дзяягід у розных галінах тэхнікі і науки—такую мяту наставіў перад сабой студэнцкі ўніверсітэт культуры пры Далёкаўсходнім ўніверсітэце. Першыя заняткі ва ўніверсітэце культуры пачаліся з лекцыі прафесара Шлыгіна аб развіціі тэхнікі і науکі ў нашай краіне. Пасля лекцыі адбыўся канцэрт квартету імя Рымскага-Корсакава.

Студэнцкі ўніверсітэт культуры будзе працаўца два разы ў месеці. Для чытання лекцый вылучаюцца лепшыя сілы ўніверсітэта.

«Ленінец», г. Уладзівасток.

РУХ «ДАЦЗЫБАО»

На сценах аўдыторый Харкаўскага сельскагаспадарчага інстытута імя Даку чаева можна ўбачыць вялікія аркушы паперы, на якіх выразна намаліваны іерогліфы. Тут студэнты, што прыехалі вучыцца з Народнага Кітаю, праvodзяць свае палітзаняткі, якія маюць назыву рух «Дацзыба».

На занятках засвойваюцца пытанні міжнароднага становішча і барацьбы з рэзвізінізмам, выучыца цаца дзейнасць Камуністычнай партыі Кітаю.

Сама атмасфера, што ствараец-

ца гэтай формай заняткаў, нацэльвае таксама на вострую крытыку недахопаў і памылак таварышаў. Кожны ўдзельнік заняткаў піша сваю насценгазету і вывешвае яе.

Воструя крытыка і самакрытыка характэрна для руху. За 14 дзён кітайцы, якія займаюцца ў інстытуце, стварылі запар 100 аркушаў «Дацзыба». Іх лозунг: «Кожны з'яўляеца лекарам і ў той жа час хворым у гэтым руху». Весь прыклады баявых вострых зваротаў адных таварышаў да іншых: «Таварыш Ван! Як адносішся да працы? Я заўажаю, што ты памялішесь ў гэтым. Прашу аб гэтым падумыца!» «Сло Лю! Чаму ты не жадаеши разам з намі рыхтавацца да заняткаў або гуляць, а ўсё сам, сам?» «Харковскі ўніверситет» г. Харкаў.

СТУДЭНЦКАЕ КАНСТРУКТАРСКАЕ БЮРО

У Маскоўскім вышэйшым тэхнічным вучылішчы імя Баумана створана студэнцкае канструктарскае бюро. За час свайго існавання СКБ згуртавала вакол сябе дзеяніны студэнцкія калектывы.

Загадам дырэктара вучылішча Д. Пракошына ўхвалена гэтая новая форма далейшага паліпізнення вучобы і наўкова-даследчай работы студэнтаў, што звязвае іх наўчанне з практикай. СКБ зацверджана як студэнцкая організацыя на правах студэнцага наўкова-тэхнічнага таварыства. Наўковым кіраўніком СКБ прызначаны прафесар, доктар тэхнічных наукаў В. Феадосьеў.

Для патраб СКБ дырэкцыя вучылішча адпушціла 50 тысяч рублёў.

«Бауманец», Масква.

ТАК ЖЫВУЦЬ НАШЫ АДНАГОДКІ Ў ЗША

Многія каледжы і ўніверсітэты ў ЗША распрацавалі цэлы шэраг «адзінстваў у сваім родзе» мерапрыемстваў для зборання сродкаў на добрачынныя патрэбы, на здзяйсненне якіх-небудзь задуманых праектаў, на фінансаванне дзейнасці студэнцкіх арганізацый. Тут прыводзіцца некаторыя з мераўпрыемстваў:

УНІВЕРСІТЭТ У НОТР ДАМ.

Факультэцкі конкурс ног. Фатаграфіі ног шасці мужчын факультэта змешчаны без указання прозвішча іх уладальнікаў на дошку аб'яў. Студэнты кідаюць манеты ў скаронку, прымасаваную каля ног сваіх «выбраннікаў».

ЖАНОЧЫ КАЛЕДЖ У ПЕНСІЛЬВАНІІ. Перацягванне на канце. Каманды першага і другога курсаў спаборнічаюць у перацягванні на канце; прычым пасярэдзіне выкананы глыбокі роў, запоўнены грязю. Гледачы дапускаюцца па платных белетах.

ДЗЯРЖАУНЫ НАСТАУНІЦКІ КАЛЕДЖ У СЛІПЕР РОК. Факультэт на «бруднай работе». Усе студэнты факультэта на працыту пэўнага часу выходзяць чысціць чаравікі, адзенне, выконваць дробныя даручэнні. Чаявия ідуць у агульны фонд.

ПІТСБУРГСКІ УНІВЕРСІТЭТ. Эканомія ў страве. Абед складаецца з супу, булак без масла і чаю без цукру. Сэканомленыя гроши выкарыстоўваюцца на грамадскія патрэбы.

ЖАНОЧЫ КАЛЕДЖ У ПЕНСІЛЬВАНІІ. Паношанае адзенне. Сабранае на працыту года па-

ношанае адзенне распрадаецца ў канцы наўчальнага года.

ТЭХNІЧНЫ КАЛЕДЖ КАРНЕГІ.

Конкурс на самага непрыгожага мужчыну. Найбольш вядомыя студэнты факультэта фатаграфуюцца, і іх фота змяшчаюцца ў спецыяльнай кабіне. Астатнія студэнты выбіраюць найбольш «брыйдага», кідаюць гроши ў змешчаныя ля фатаграфіі скаронкі.

ДЗЯРЖАУНЫ КАЛЕДЖ У ПЕНСІЛЬВАНІІ. Продаж кандитарскіх вырабаў. Студэнты пякуць дамашнія пячэнне, торты і г. д. і потым прадаюць гэтыя вырабы з латкоў у грамадскіх месцах.

КАЛЕДЖ У МАУНТ МЕРСІ.

На агульным пікніку разыгрываецца ў латарэю кашолка з правізіяй разам з дзяўчынай, якая яе прыгатавала.

(«Нешні Студэнт Ньюз»).

Да ведама рэдкалегій насценных газет

12 студзеня ў 14 гадзін у памяшканні рэдакцыі газеты «Беларускі ўніверсітэт» (біякорпус, трэці паверх, ауд. № 60) адбудзеца нарада ўсіх рэдкалегій насценных газет факультэтам. Нараду праводзіць доктар філалагічных навук прафесар М. Р. Ларчанка.

Рэдактар В. ДУБОВІК.

Тыраж 2000. Зак. 39